

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

ב"ה

בפתח הגיליון נסקור בקצרה את המאמרים הרואים בו אור:

במאמרה של ת' ורדיגר דיון מחודש בשאלת מצבו של אדם הראשון קודם החטא, המיע לחטא, משמעותו של החטא ומשמעות עונשו. המחברת סוקרת את הפירושים השונים שהוצעו לשאלות האלה ומציעה הצעה חדשה תוך ניתוח ספרותי של תהליך הפיתוי.

בפרשת הבריאה נזכרים לא אחת, ובהקשרים שונים, ביטויים של ממשלה ורדייה. יי שביב עוסק במשמעותם הרעיונית בהקשריהם השונים, ודן באיזון הנדרש בין הממשלה כצורך שלכתחילה ובין היותה צורך הכרחי.

ניתוח ספרותי של סיפור ילדותו של משה ובחרותו - במאמרו של ד' טי. הכותב מצביע על הקבלות בין תקופת הילדות הפסיבית של משה ובין יציאתו אל אחיו ובריחתו למדיין, שבה ניכרת כבר גדולתו. משה, המבין כי נמשה מן היאור ששאר בני גילו הושלכו אליו, חש צורך עז להשיב טובה תחת טובה, לעזור לנדכאים, ולהושיע בעצמו את הסובלים והנרדפים.

במאמרו של י"צ רימון - ביאור לתפקידו של הפסוק "וידי משה כבדים" במסגרת סיפור המלחמה בעמלק. הכותב עומד על המילה המנחה יד בפרשה זו, הבאה ללמד על התפיסה הנכונה של נס "כאשר ירים משה ידו - וגבר ישראל".

צ' ארליך מנתח את פרשת סוטה (במדבר, ה'), מוצא בה כפילויות ו'סתירות', ומציע פתרון על פי שיטת ה'בחינות'.

דיון בפרשת ראשי האבות מבני יוסף (במדבר, ל"ו) ובמקומה של פרשה זו כמסיימת את ספר במדבר - במאמרה של ר' רביב.

שני מאמרים עוסקים בספרי נביאים: א' בורנשטיין דן בשאלה הגאוגרפית היכן מקומו של כרם נבות, מציע תפיסה חדשה ועומד על ההשלכות הפרשניות והרעיוניות שלה. י' אילן דן בכינויו של ירמיהו "נביא לגויים", ושואל מדוע נתייחד הכינוי הזה דווקא לירמיהו.

במדור ההערות והתגובות דן נ' הלפגוט בשתי מילים מנחות בסיפור יציאת מצרים. א' ורהפטיג וז' אולמן מגיבים על מאמריו של י' מדן על חטא דוד ובת-שבע ועל סדר הדורות במלכות פרס, וי' מדן משיב לדבריהם; גם צ' קורן עוסק בתקופת הבית השני, ומגיב על מאמרו של י' בן-נון על חג החנוכה.

המערכת

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

English Summaries

R. Verdiger's article re-examines the questions of Adam's condition before his sin, the meaning of the sin, and the meaning of his punishment. The author surveys the different interpretations that have been suggested to these questions and suggests a novel understanding, based upon a literary analysis of the process of temptation.

Y. Shaviv's article also deals with the beginning of Bereshit, and explains the earliest meanings of the word **ממשלה** ("Rule").

D. Thee offers a literary analysis of the narrative of Moses's childhood and youth. The author notes parallels between Moses's passive childhood and his active going out to his brothers and flight to Midian, which foreshadow his future greatness. Moses, who understands that he was pulled out of the same Nile where others of his age were drowned, felt powerfully motivated to repay the good done to him with good deeds of his own, to aid the downtrodden, and to rescue the oppressed.

Y. Z. Rimon's article explains the purpose of the verse "and Moses's hands were heavy", in the story of the war with Amalek. The author notes the central role in this narrative of the word **יָד** (hand), which comes to clarify the proper conception of the miracle "when Moses raised his hands - then Israel prevailed."

Z. Ehrlich analyzes the passage describing the ordeal of the Sotah (Numbers 5), noting redundancies and apparent contradictions, and suggests a resolution based upon the "behinot" method.

R. Raviv discusses the narrative surrounding the claim of the tribal leaders of the two Joseph tribes, in Numbers 36, and the location of this narrative at the conclusion of the book of Numbers.

Two articles deal with the books of the Prophets. I. Bornstein discusses the geographic question of the location of Nabet's vineyard and suggests a novel understanding whose exegetical and conceptual ramifications he examines. Y. Ilan deals with the characterization of Jeremiah as "prophet unto the nations" and attempts to ascertain why this characterization is attributed specifically to Jeremiah.

Responses and reactions include: N. Helfgot's discussion of two key words in the Exodus narrative; I. Warhaftig's and Z. Ullman's reactions to two articles of Y. Medan - regarding the David and Bathsheba narrative and regarding the chronology of the Persian kings - and Y. Medan's responses to their critiques; Z. Koren's treatment of the Second Temple period and response to Y. Bin-Nun's article about Hanukkah.

מגדים כב (תמוז תשנ"ד)